SÆT STRØM TIL MUSIKUNDERVISNINGEN

KREATIVE METODER TIL MUSIKUNDERVISNING MED TEKNOLOGI

KOLOFON

TEKST	JENS RAMON FREDERIK BIRKET-SMITH
GRAFIK	ANDREAS K. RASMUSSEN
KORREKTUR	CHRISTINA MAJCHER
FOTO	MALTHE FOLKE IVARSSON M.FL.
TRYK	FREDERIKSBERG BOGTRYKKERI
COPYRIGHT	STRØM S/I

Tak til Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musik for støtte til denne udgivelse.

STRØM TIL BØRN
V/ STRØM S/I
KØDBODERNE 30
1714 KØBENHAVN V
STB@STRM.DK
WWW.STRM.DK

Statens Kunstfond

INDHOLD

STRØM TIL BØRN: NYE KREATIVE MULIGHEDER I MUSIKUNDERVISNINGEN	**SIDE 03**
DEL 1: MUSIKUNDERVISNINGENS UDFORDRINGER - OG HVAD VI KAN GØRE	**SIDE 06**
DEL 2: STRØM TIL BØRNS ERFARINGER: KREATIVITET OG KLASSETRIVSEL	**SIDE 10**
DEL 3: STRØM TIL BØRNS METODER	**SIDE 11**
DIGITALE METODER	SIDE 11
ANALOGE METODER	SIDE 11
DEL 4: HVORDAN DU KAN BRUGE STRØMS METODER I DIN UNDERVISNING	**SIDE 13**
LYDJAGT	SIDE 14
BYG JERES EGNE INSTRUMENTER	SIDE 16
NÅR ALT BLIVER TIL ET INSTRUMENT	SIDE 17
SAMMENSPIL MED SYNTHEZISERE	SIDE 20
HØR DET UHØRTE	SIDE 21

STRØM TIL BØRN: NYE KREATIVE MULIGHEDER I MUSIKUNDERVISNINGEN

STRØM TIL BØRN arbejder for, at alle børn og unge i hele Danmark skal lære at skabe deres egen musik. Det gør vi ved at modernisere og demokratisere musikundervisningen. Vi blander moderne musikteknologi, taktile byg-selv-instrumenter, digital dannelse og de nyeste produktionsmetoder fra elektronisk musik, så børn og unge får en aktiv og skabende tilgang til musikken. Vi er en del af musikinstitutionen Strøm, der siden 2006 har præsenteret undervisning, koncerter, videndeling og forskning med særligt fokus på elektronisk musik.

Ambitionen for vores musikundervisning er at skabe inkluderende og kreative fællesskaber, hvor børn og unge kan udtrykke sig, eksperimentere og skabe deres egen musik og lyd. Det sker gennem forskellige undervisningstiltag, hvor vi møder elever over hele landet i øjenhøjde - både i og uden for skolen. Kort sagt giver vi danske børn og unge deres egen stemme gennem musikken.

Børn og unge over hele landet er interesserede i og nysgerrige på musik, men de har brug for at blive mødt i deres egen musikalske virkelighed - og på en måde, hvor de ikke kun skal reproducere, men også selv kan være aktive og skabende. Et vigtigt perspektiv for os i Strøm til Børn er derfor at bidrage til udviklingen af musikundervisningen i hele landet, så den er relevant i en nutidig skolekontekst.

Det er vores erfaring gennem mere end 15 års arbejde med musikundervisning for børn og unge, at moderne musikteknologi giver nye muligheder for at arbejde med kreativitet i musikundervisningen - og at der samtidig er behov for sund skepsis over for skærmbrug og behov for konkrete bud på nødvendig metodebevidsthed.

Og her kommer denne rapport ind i billedet. Heri samler vi erfaringer, metoder og aktiviteter fra vores undervisningspraksis med Strøm til Børn. Den er tænkt som en ressource, hvor du og dine kollegaer som musiklærere og -undervisere kan få inspiration og konkrete metoder, der kan tilpasses jeres specifikke undervisning. Hverdagen i landets skoler er travl - det ved vi - og derfor er vores Strøm til Børn-undervisningsmetoder designet til at være fleksible. Vælg de metoder, der passer til dine elever, det tilgængelige udstyr og den tid, du har til rådighed.

Vi håber, at du og dine kollegaer får glæde af rapporten. Vi hører meget gerne fra dig, hvis du har input eller vil have besøg af os og Strøm til Børn på din skole eller institution.

God læselyst,

Jens Ramon
projektleder for Strøm til Børn

> Det har været helt fantastisk! Helt seriøst har det været de bedste skoledage i hele mit liv... min mor var helt mundlam over, at jeg ville i skole så hurtigt!

Elev

> Jeg kan godt lide den måde, I underviste på – det blev bare sjovere og sjovere.

Elev

”Det var virkelig fedt at lave sin egen musik. Jeg troede ikke, jeg kunne gøre det, men I gjorde det let at forstå. Jeg ville ønske, vi havde haft flere timer.

Elev

”Tak fordi I brugte tre dage på at lære os at lave musik. Det har været en sjov og spændende uge, og jeg vil tænke på jer, når jeg hører musikken igen.

Elev

DEL 1: MUSIKUNDERVISNINGENS UDFORDRINGER - OG HVAD VI KAN GØRE

Inden vi dykker ned i vores metoder og ideer til undervisningsaktiviteter, opridser vi vores overordnede erfaringer fra Strøm til Børns musikundervisning gennem mere end 15 år:

FÅ BØRN OG UNGE SKABER SELV MUSIK – MEN DET KAN ÆNDRES

Børn og unge er omgivet af musik hele tiden. De streamer, deler og lytter - men kun de færreste får mulighed for selv at skabe musik.

Når børn og unge arbejder med deres egen musik, sker der noget særligt. De får ejerskab, oplever mestring og finder deres eget udtryk. Det styrker deres selvtillid og deres forståelse af sig selv og hinanden. Musikken bliver et fælles sprog, hvor de mødes på tværs af forskelligheder. Den kreative proces giver dem ikke blot glæde, men også en dybere forståelse af, hvem de er, og hvad de står for. Det styrker kort sagt deres identitetsdannelse.

Med Strøm til Børn tager vi udgangspunkt i elevernes egen musikalske virkelighed. Vi arbejder med konkrete og tilgængelige greb, der gør det muligt for alle at være med fra start, uanset erfaring. Eleverne skal hurtigt kunne skabe noget, de kan høre og genkende som deres eget. Undervisningen kombinerer digitale teknologier med taktile tilgange som byg-selv-instrumenter og eksperimenter med lydoptagere og metoder fra elektronisk musik.

Det giver eleverne en konkret og kropslig forståelse af musik, samtidig med at de arbejder med teknologi som et kreativt redskab. Målet er ikke perfektion, men deltagelse, nysgerrighed og skaberglæde - og at flere børn og unge oplever, at musik er noget, de selv kan skabe.

Vores undervisning tager udgangspunkt i relationer, tryghed og anerkendende feedback. Den kreative proces opbygges omkring en klar struktur, som giver eleverne mod til frit at eksperimentere med lyde og skabe et unikt musikalsk værk - uden frygt for at gøre noget forkert, og hvor forskelligheder anerkendes som en styrke for fællesskabet.

FRA UNDERPRIORITERING AF MUSIK-UNDERVISNINGEN TIL MUSIKENGAGEMENT

Vi oplever, at musikundervisningen i Danmark står over for en markant udfordring. I mange skoler over hele landet er der mangel på kvalificerede musiklærere, og antallet af nyuddannede musiklærere falder, hvilket resulterer i en nedprioritering af musikundervisningen. Samtidig tilbyder langt fra alle skoler musik som valgfag, og mange elever vælger andre praktisk-musiske fag frem for musik.

At musikfaget i skolerne mange steder har trange kår, er en stor udfordring, fordi det netop er her, børn og unge skal møde betydningen af et musikalsk fællesskab. Manglen på musiklærere betyder, at musikundervisningen mange steder varetages af undervisere uden musikfaglig uddannelse eller helt sløjfes i perioder. Det er vores erfaring, at behovet er stort for både at stimulere elevernes musikengagement og hjælpe musiklærere og undervisere med den opkvalificering, de efterspørger. Det gælder også musik- og kulturskolerne over hele landet, som desværre fortsat kun er for en mindre del af den samlede danske børne- og ungegruppe.

SKÆRMBRUG: STRØM TIL BØRN BLANDER DET DIGITALE MED DET TAKTILE

Skærmbrug i skoler og institutioner er endnu et centralt punkt, vi er opmærksomme på hos Strøm til Børn. I et gennemdigitaliseret samfund som Danmark, hvor moderne teknologi er en del af børn og unges hverdag, er der behov for at nuancere debatten. Teknologien må ikke reduceres til passivt forbrug. I stedet bør den bruges som et aktivt værktøj i kvalitetsorienteret undervisning, hvor børnene kommer helt ind i lyden og arbejder skabende med musik. For Strøm til Børn handler det om koblingen mellem det taktile og digital dannelse.

Hos Strøm til Børn smelter vi det digitale og det analoge sammen. I vores undervisning bygger eleverne egne lydskulpturer af genbrugsmaterialer, arbejder med kontaktmikrofoner, optager på iPads og oplever learning by doing som en vej til umiddelbare succesoplevelser, uanset om de har spillet musik før eller ej. Her bliver teknologien en forlængelse af sanserne frem for et mål i sig selv.

Hos os fungerer blandingen af digital dannelse og taktil tilgang som en døråbner. Ved at flytte opmærksomheden fra præstation og 'gør jeg det rigtigt?' til udforskning og 'hvordan lyder det her?' oplever eleverne et frirum med ro, nærvær og fordybelse. Et frirum, som står i kontrast til en hverdag fyldt med digitale krav og sociale medier.

Denne ramme er således også et trivselsprojekt. Her arbejder vi ikke imod den rigtige akkord eller den perfekte rytme, men med konsistens, former, særpræg, farver og energi. Den succesoplevelse, der ligger i at finde sine egne lyde eller bygge sin egen lydkilde fra bunden, opbygger en selvtillid, som eleverne tager med sig videre.

Skolen er fortsat et vigtigt fundament for vores undervisning, fordi det er dér, børnene mødes i deres hverdag. Ambitionerne for Strøm til Børn rækker samtidig længere ud end skolerummet. I skrivende stund arbejder vi på et pilotprojekt med faste ugentlige aktiviteter i klubber og lokale mødesteder, hvor børn og unge kan fortsætte deres musikskabelse og lydudforskning. Det nytter ikke at tænde deres lyst til at skabe musik, hvis de efter skoletid ikke kan finde musikalske fællesskaber, de kan spejle sig i og være en del af.

MODERNE MUSIKTEKNOLOGI GIVER ALLE ET MERE LIGE OG MOTIVERENDE UDGANGSPUNKT

Mange steder oplever vi, at der hos både børn, unge og lærere er ubevidste bias om, hvad man musikalsk og instrumentalt kan forvente på baggrund af køn. Hos Strøm til Børn understøtter vi et andet udgangspunkt: At alle børn - uanset køn, musikkompetencer og genre- og instrumentpræferencer - er i samme båd. Med moderne musikteknologi får alle i klassen et mere lige udgangspunkt, hvilket skaber motivation og kreativt mod.

Dette baner også vejen for at rette et særligt fokus på piger og kønsminoriteter i musikkens tidlige år - eksempelvis ved at engagere dem i elektronisk musik og moderne musikproduktion. Det er ikke kun Strøm til Børns oplevelse, at mange piger trækker sig fra musikken i teenageårene, ofte fordi den gængse musikundervisning opleves som præstationsorienteret eller teknisk lukket.

Strøm til Børn arbejder derfor for at skabe trygge og eksperimenterende miljøer, hvor det tekniske fokus træder i baggrunden til fordel for den musikalske nerve, det personlige udtryk og den skabende proces. Målet er at skabe et trygt rum, hvor nysgerrigheden er motoren, hvor fejl kan blive begyndelsen på et nyt beat, og hvor børn og unge - uanset alder, baggrund og identitet - oplever, at musik ikke kun er noget, man lytter til, men noget, man selv kan skabe.

”Strøm til Børn har givet eleverne en spændende og motiverende introduktion til at skabe deres egen elektroniske musik på iPads. De kompetente undervisere møder børnene i øjenhøjde og skaber et trygt, sjovt og kreativt læringsrum. De medbringer hele pakken – både undervisere og materialer – hvilket er en stor fordel og giver tryghed for, at forløbet fungerer.

Musikprojektet har styrket fællesskabet i klassen gennem en fælles, anderledes og inkluderende oplevelse. Nye sider af eleverne er kommet i spil, og andre talenter end de boglige og sportslige har fået lov til at skinne. Der er kort vej fra proces til produktion, hvilket er stærkt motiverende for eleverne.

Musiklærer

”Allerede inden besøget vakte overskriften “Strøm til Børn” min nysgerrighed. Forløbet gav mulighed for fordybelse og for at arbejde med musik på en ny og anderledes måde – noget, den almindelige musikundervisning ikke altid giver tid og rum til. Det gjaldt både eleverne og mig som musiklærer.

Med tesen om, at intet er forkert, kastede børnene sig modigt ud i det elektroniske univers. Gennem ros og anerkendelse arbejdede eleverne fokuseret mod målet på en god og anderledes måde. Forløbet er helt klart noget, jeg kan bruge aktivt i min videre planlægning af musikundervisning fra 1. til 6. klasse.

Musiklærer

DEL 2: STRØM TIL BØRNS ERFARINGER: KREATIVITET OG KLASSETRIVSEL

Hos Strøm til Børn handler læring ikke om at mestre et instrument perfekt, men om at mestre den kreative proces og lære at skabe sin egen musik. Med metoden flyttes fokus fra instrumentale, tekniske barrierer til umiddelbar skaberkraft. Tilgangen er funderet i legende læring og tager udgangspunkt i elevernes egen virkelighed og den musik, de allerede lytter til.

Vi møder dem der, hvor de er. Ved at fjerne kravet om års teknisk træning på et givent instrument åbnes døren for en langt bredere gruppe af børn og unge. De skal opleve et trygt rum, hvor der ikke findes forkerte lyde eller genrer. Et fejltryk i en sequencer eller et eksperiment med et byg-selv-instrument kan bidrage til nye rytmiske mønstre eller personlige lyde. På den måde træder eleven ud af den klassiske elevrolle og indtager i stedet en position som musiker, komponist og producer.

Strøm til Børns erfaring er, at evnen til at arbejde med en kreativ proces uden et fast facit er relevant i mange fag - ikke kun musik. De succesoplevelser, eleverne opnår gennem metoderne, kan ofte anvendes tværfagligt, blandt andet takket være den sparring og videndeling, der sker mellem Strøm til Børns undervisere og skolernes lærere.

Ved bl.a. at anvende moderne teknologi mødes børnene i deres egen musikalske virkelighed, hvilket motiverer dem til aktivt at engagere sig. Da teknologien også er tilgængelig efter skoletid, er det vores erfaring, at mange børn og unge fortsætter med at skabe musik i deres fritid efter at have været en del af Strøm til Børns undervisning.

Strøm til Børn bruger kreative benspænd som motor for fantasien. Ved at give eleverne en begrænsning - for eksempel kun at måtte komponere musik med lyde, de selv har optaget i skolegården - mindskes præstationsangsten, og eleverne tvinges til at lytte til deres omgivelser på nye måder. Målet er, at læringen sker gennem ørene og hænderne, så den musikalske forståelse opstår naturligt, mens lydene tager form.

Strøm til Børn ser musikundervisning som et kreativt fællesskab, hvor der er plads til at være sig selv, både i grupper og hver for sig. Gennem undervisningen oplever eleverne betydningen af at kunne være forskellige, og at der i denne kontekst ikke findes rigtige eller forkerte svar, men kun det, de selv synes lyder godt.

En væsentlig gevinst ved undervisningen er, at metoderne understøtter klassetrivsel. Både børn og lærere beskriver, at børnene udvikler et mere åbent syn på hinanden, hvilket styrker evnen til at rumme individuelle forskelligheder og dermed gavner klassefællesskabet. Når fokus flyttes fra præstation til proces, ser Strøm til Børn en positiv effekt på børnenes selvtillid.

Det kommer også til udtryk i de udtalelser, der er samlet fra elever og undervisere. En elev beskriver Strøm til Børns undervisning: “Nu forstår jeg, hvad det at lave musik betyder. Det handler ikke om, hvem der er god eller dårlig. Vi lærer bare hinanden bedre at kende.”

Dette bringer os til det, vi har sat os for med denne rapport. Hvordan arbejder Strøm til Børn og hvad kan du bruge vores erfaringer og metoder til i din musikundervisning.

DEL 3: STRØM TIL BØRNS METODER

I det følgende beskriver vi, hvordan Strøm til Børn arbejder, og hvordan du kan bruge vores erfaringer og metoder i din musikundervisning.

STRØM TIL BØRNS DIGITALE METODER
Strøm til Børns digitale metoder tager udgangspunkt i, at eleverne hurtigt skal kunne skabe deres egne beats og kompositioner. Et eksempel er arbejdet med aktiv lytning og beat-bygning. Her starter forløbet med, at eleverne træner øret gennem lytning, hvor de lytter efter ændringer i musikkens styrke, intensitet og opbygning. Dermed introduceres de til dynamik som et vigtigt værktøj, når de senere selv skal komponere.

Herefter arbejder eleverne med at bygge deres egne beats. Et centralt didaktisk greb er den såkaldte to-fase-metode. I første fase genereres idéer gennem tilfældighed, og i anden fase justerer og forfiner eleverne deres valg. På den måde lærer de, at kreativitet både kan opstå spontant og udvikles gennem bevidste valg.
Arbejdet med beatet tager udgangspunkt i tre grundelementer: felter, tempo og lyd. Ved at arbejde med disse elementer hver for sig får eleverne en større forståelse for opbygningen af rytmisk musik og for, hvordan variation skabes. Variation og opbygning spiller en vigtig rolle i de digitale forløb. Eleverne lærer, at et beat bliver mere interessant, når der arbejdes bevidst med gentagelse og forandring. De introduceres til at kopiere mønstre, fjerne eller tilføje elementer og bygge en tidslinje, hvor musikstykket får en tydelig form. Dermed bliver arbejdet med komposition konkret og overskueligt.

Et andet digitalt spor er arbejdet med tonefigurer, bas og stemningsspor. Her bygger eleverne videre på deres beats ved at skabe melodiske forløb og klanglige lag. De arbejder med enkle skalaer, lytter sig frem til passende lyde og indspiller korte figurer, som efterfølgende kan gentages, justeres og kombineres. Der lægges vægt på, at figurerne er så enkle, at eleverne oplever dem som overskuelige, men samtidig så personlige, at de føler ejerskab over resultatet.

I arbejdet med digitale værktøjer er det vigtigt, at eleverne hurtigt oplever at kunne skabe noget, de kan være stolte af. Derfor kombineres tydelige rammer med plads til individuel fordybelse.

Eleverne må gerne inspireres af hinanden, men de opfordres også til at lytte efter deres eget udtryk og træffe egne valg.

STRØM TIL BØRNS ANALOGE METODER
Selvom Strøm til Børn har rødder i elektronisk musik, er skærmbrug ikke et mål i sig selv. De analoge metoder fokuserer på taktilitet og lytning, hvor teknologien fungerer som et redskab til at opdage og bearbejde den fysiske verdens lyde. Når børnene bygger, rører og slår på materialer, opnår de en konkret, kropslig forståelse af lydens fysik, som en app alene ikke kan give.

Et centralt eksempel er arbejdet med byg-selv-lydskulpturer og -instrumenter, hvor musik kobles med håndværk og bæredygtighed. Eleverne opfinder deres egne instrumenter ved hjælp af genbrugsmaterialer som pap, plastikflasker, elastikker og metal. Det fjerner den højtidelighed, der ofte er forbundet med traditionelle instrumenter, og åbner for eksperimentering.

Kontaktmikrofoner spiller også en vigtig rolle. De opfanger vibrationer direkte fra materialer, så selv små lyde kan forstørres og få et markant udtryk.

Det giver eleverne en oplevelse af, at alting kan blive til lyd, hvis man lytter opmærksomt. Her fungerer det digitale som forstærkning, mens den kreative proces forbliver analog.

Lydjagt er et andet centralt greb, hvor undervisningen flyttes ud af klasselokalet. Eleverne indsamler lyde fra deres omgivelser og bruger dem efterfølgende som materiale i musikalske forløb. Fokus flyttes fra det visuelle til det auditive, og eleverne træner deres evne til at lytte aktivt.
Der arbejdes desuden med grafisk notation og soundpainting, hvor musik organiseres visuelt og kropsligt frem for gennem traditionelle noder eller digitale interfaces. Eleverne spiller i fællesskab med udgangspunkt i tegn, bevægelser og dirigering, hvilket styrker samspil, reaktionsevne og dynamisk forståelse.

Ved at arbejde med analoge processer forankres musikken i kroppen. Det skaber ro og fordybelse og etablerer et fælles udgangspunkt, hvor alle kan deltage på lige vilkår, uanset erfaring.

DEL 4: HVORDAN DU KAN BRUGE STRØMS METODER I DIN UNDERVISNING

I denne fjerde og sidste del af rapporten præsenterer vi flere aktiviteter, som du kan bruge direkte i din musikundervisning. De er simple, sjove og inspirerer eleverne til at tænke og skabe musik på nye måder. Flere af disse metoder kan udføres både med og uden skærm.kret, kropslig forståelse af lydens fysik, som en app alene ikke kan give.

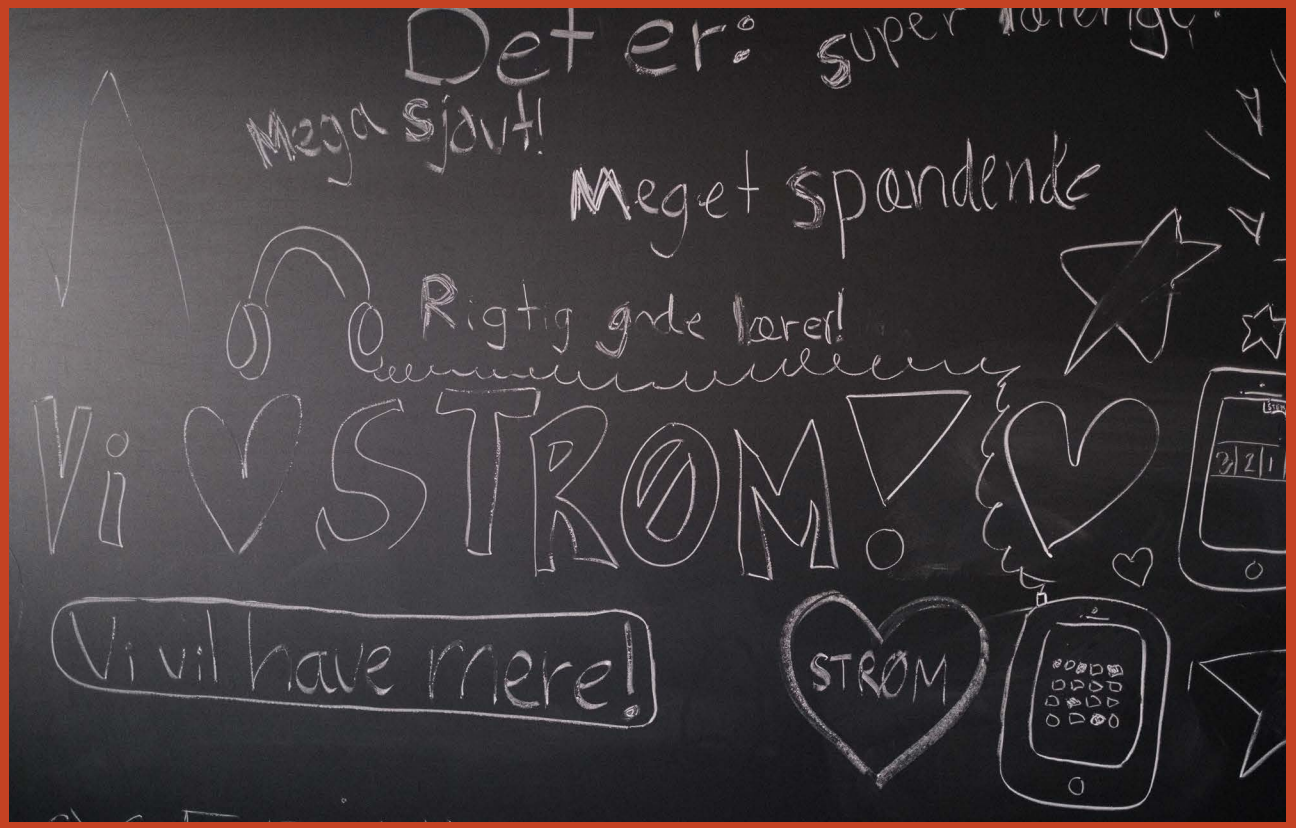

LYDJAGT

FORMÅL
At give eleverne en konkret og kropslig forståelse af lyd gennem indsamling og bearbejdning af lyde fra deres omgivelser.

VARIGHED:
60-90 min.

HVAD SKER DER:
Eleverne bliver opmærksomme på deres omgivelser og opdager, at lyd kan bruges kreativt.

De oplever, hvordan hverdagslyde kan blive til musik og udvikler deres evne til at lytte og samarbejde.

SÅDAN GØR DU:

- **INTRODUKTION (5-10 MIN)**
  Forklar eleverne, at de skal ud og finde lyde i deres omgivelser, som kan bruges til musik.
  Giv dem en opgave:
  - Find en 'hård' lyd (fx en dør der smækker, en bold mod en væg).
  - Find en 'blød' lyd (fx blade, der krølles, eller stof, der gnides).
  - Find en 'rytmisk' lyd (fx trin på trapper, en bordtennisbold, der hopper).
- **LYDJAGT (15-20 MIN) - MED SKÆRM**
  - Send eleverne ud med en lydoptager (fx fungerer de fleste mobiltelefoner og tablets som en optager).
  - Optag 5-10 lyde.
- **LYDJAGT (15-20 MIN) - UDEN SKÆRM**
  - Eleverne "samler" lyde ved at huske dem, tegne dem, beskrive dem på skrift.
  - De kan bruge kroppen eller objekter til at genskabe lydene. Brug eventuelt fra aktiviteten *BYG JERES EGNE INSTRUMENTER* (Kan vi prøve at genskabe de lyde, vi har indsamlet, på vores byg-selv-instrumenter? Eller kan det inspirere til at udvikle et nyt instrument?)
- **GÅ TILBAGE I KLASSEN (10-15 MIN)**
  - Afspil nogle af lydene i klassen, og tal om lydene.
  - Hvad er det, vi lyttede til?
  - Hvad kan du høre i lyden?
- **LAV MUSIK (20-30 MIN) - MED SKÆRM**
  - Brug lydene til at lave små beats eller lydcollager - brug (fx Koala Sampler)
  - Brug en app (fx Koala Sampler eller Garageband)
- **LAV MUSIK (20-30 MIN) - UDEN SKÆRM**
  - Lav et 'lydorkester', som bygger på lange og korte lyde, og sæt i en musikalsk orden.
  - Eleverne bruger deres 'rytmiske' lyd sammen til at opbygge et rytmisk orkester.
  - En elev kan styre tempo, dynamik og volumen eller starte og stoppe lydkilderne og på den måde skabe opbygning og udvikling i orkesteret.

”Det har været nogle spændende og livgivende forløb… det er bare fedt, at det kan passe sammen med vores skolefestival, hvor børnene kan optræde… Vi håber på en runde mere.

Skoleleder

”Det er sjældent man møder voksne, der møder børn med så stor åbenhed og ligeværd, som underviserne kom med. Det betød at alle børn havde en rigtig god skabende, musikalsk oplevelse, hvor alle deres idéer og præferencer blev værdsat om omsat til noget børnene selv syntes var rigtig sejt. Udover det, lærte alle nogle konkrete færdigheder i musikprogrammet, og som klasse havde vi en rigtig god, fælles oplevelse.

Klasselærer

BYG JERES EGNE INSTRUMENTER

FORMÅL
At give eleverne en konkret og kropslig forståelse af lyd og skabe ejerskab gennem egne instrumenter og eksperimenter med materialer.

VARIGHED:
3-4 timer.

HVAD SKER DER:
Alle kan være med, og ingen er eksperter. Det skaber tryghed og nysgerrighed.

SÅDAN GØR DU:

- **INTRODUKTION (10-15 MIN)**
  Bed børnene finde materialer (pap, plastikflasker, elastikker, metal osv.)
  Materialerne skal have en form for resonans (lang, kort, vild eller blød lyd).
- **BYG INSTRUMENTER (30-45 MIN)**
  Lad dem bygge et simpelt instrument ved hjælp af lim, tape og strips.
  Hvordan det ser ud er ikke vigtigt; vi har fokus på lyden.
- **EKSPERIMENT (30 MIN)**
  Giv dem 30 min. til at eksperimentere med deres instrumenter og lyde.
- **FINPUDSNING (30-45 MIN)**
  Lad børnene finpudse detaljer, og hvis der er tid, dekorerer de deres instrumenter.
- **PRÆSENTATION (20-30 MIN)**
  Lad dem præsentere deres lyd for klassen.
- **FÆLLES SAMMENSPIL (20-30 MIN)**
  Saml klassen i et fælles 'lyd-orkester' (evt. i grupper)

NÅR ALT BLIVER ET INSTRUMENT

FORMÅL
Med en Playtron kan alt, der leder strøm, blive til et instrument. En Playtron er en lille MIDI-controller, der omdanner berøring til lyd ved at sende signaler til en tablet eller computer.

VARIGHED:
2-3 timer.

SÅDAN GØR DU:

- **INTRODUKTION (10-15 MIN)**
  Forbind krokodillenæb til objekter (vandglas, planter, metal).
  Man kan forbinde op til 16 krokodillenæb.
- **OPSÆTNING (30-45 MIN)**
  Tilknyt lyde via tablet. Brug fx Koala Sampler.
- **EKSPERIMENT (30-45 MIN)**
  Lad børnene spille på objekterne.
- **SAMMENSPIL (20-30 MIN)**
  Lad flere børn spille på samme 'instrument', skab et sammenspil.

HVAD SKER DER:
Samarbejde opstår naturligt, når eleverne eksperimenterer, og så bliver musik leg og opdagelse.

”Det er den fedeste investering i musikalsk, kunstnerisk og almen dannelse!

Lærer

”Strøm til Børn er et fantastisk tilbud, et anderledes men meget nærværende forløb. De havde alt med, som lærer skal du blot sørge for ro i klassen, så sørger Jens og Johan for resten. Det er imponerende hvad de fik lært mine elever på så få dage. Der er stor ros og TAK for besøget fra elever og lærere på Herlufsholmvej.

Klasselærer

”Det var tre rigtig gode dage, hvor børnene var fuldt fokuserede gennem hele forløbet ! De elskede den skabende proces og kunne sagtens have brugt endnu mere tid. Det var en fed oplevelse for børnene, at opdage, at de faktisk kunne producere noget der lød som ”rigtig musik” og som faktisk lød godt.

Lærer

SAMMENSPIL MED SYNTHESIZERE

FORMÅL
At styrke elevernes evne til at lytte, samarbejde og skabe musik i fællesskab gennem fælles hands on, over ét instrument.

Med sjove synthesizere som Dato DUO opstår der en særlig form for samspil. Instrumentet er designet til to personer, hvor hver elev styrer forskellige dele af lyden. Det betyder, at de er afhængige af hinanden og skal skabe musikken i fællesskab.

VARIGHED:
20-30 min.

HVAD SKER DER:
Eleverne bliver afhængige af hinanden, fordi de ikke kan kontrollere hele instrumentet alene. De lærer at lytte, give plads og bygge videre på hinandens idéer. Fordi der ikke er et rigtigt eller forkert resultat, forsvinder konkurrenceelementet, og fokus flyttes til samarbejde. I dette trygge rum bliver forskelligheder en styrke. Eleverne oplever, at deres egne idéer har værdi - og at de bidrager til noget, der kun kan opstå i fællesskab.

SÅDAN GØR DU - MED DATA DUO:

- **INTRODUKTION (5 MIN)**
  Sæt to elever sammen ved én Dato DUO.
  Forklar kort, hvad de to sider styrer (fx lyd/rytme eller tone/effekt).
- **FØRSTE SPIL (10-15 MIN)**
  Giv dem en enkelt opgave, fx:
  - Lav en fælles lyd
  - Skift mellem rolige og vilde lyde
  - Byg en lille udvikling (start → midte → slutning)

  Lad dem spille i 2-3 minutter uden at tale sammen.
- **REFLEKSION (5-10 MIN))**
  Tal bagefter kort om oplevelsen:
  - Hvornår lyttede I til hinanden?
  - Hvornår tog I plads?
- **ANDET SPIL (10-15 MIN)**
  Lad dem prøve igen med dette i baghovedet.
  Husk altid at optage processen. Der kan være guld gemt, som kan bruges til bl.a. loops, effekter og samples.

UDEN DATA DUO:
Spil live sammen med brug af byg-selv instrumenter, eller lad jer inspirere af Dato DUO, og lav noget byg-selv, som har to forskellige sider, men forskellige lyddele, som kan kontrolleres af to elever.

HØR DET UHØRTE

FORMÅL
At give eleverne en oplevelse af at zoome ind på lyde i verden. Hvordan små og skjulte lyde kan forstørres ved brug af kontaktmikrofoner.

VARIGHED:
30-45 min.

SÅDAN GØR DU:

- **INTRODUKTION (5 MIN)**
  Sæt en kontaktmikrofon på et objekt (fx en papkasse).
- **EKSPERIMENT (15-25 MIN)**
  Lad eleverne ridse, slå eller gnide.
  Afspil lyden gennem en højttaler.
- **ROTATION (10-15 MIN)**
  Lad eleverne skiftes til at eksperimentere.

HVAD SKER DER:
Små lyde bliver store → eleverne bliver fascinerede, overraskede og engagerede.

SKAL VI SÆTTE STRØM TIL DIN MUSIKUNDERVISNING?

Med over 1.000 aktiviteter og 20.000 deltagere i ryggen har vi med Strøm til Børn skabt en national platform, hvor vi fornyer musikundervisningen ved at forene moderne teknologi med taktile lydeksperimenter. Ved at kombinere digitale værktøjer med 'byg-selv'-metoder, flytter vi fokus fra passivt musikforbrug til aktiv musikskabelse. Det giver børn og unge en forståelse for musik, der rækker langt ud over skærmkanten.

Vi håber, at vores erfaringer og metoder i denne rapport inspirerer dig til at udvikle musikundervisningen i din hverdag – og vi kommer også gerne forbi med Strøm til Børns undervisning til din arbejdsplads.

VI HAR MED STRØM TIL BØRN ALLEREDE BESØGT

AARHUS · AARS · ALBERTSLUND · ALLINGE · ASSENS · BJERREGRAV · BJÆVERSKOV · BREDSTED · BRENDERUP · DYBBØL
EBBERUP · ESBJERG · ESPERGÆRDE · FREDERICIA · FREDERIKSBERG · GISTRUP · GLOSTRUP · GLYNGØRE · GRINDSTED
HAMMEL · HARBOØRE · HELSINGØR · HOLBÆK · HORSENS · HUMLUM · HVILSOM · KASTRUP · KOLDING · KØBENHAVN
KØGE · MARIBO · MØLDRUP · NYKØBING MORS · NÆSTVED · ODENSE · OKSBØL · ROSKILDE · RY · RØDOVRE · RØNNE
SEJS · SEVEL · SILKEBORG · SKANDERBORG · SKOVLUNDE · SLAGELSE · STOHOLM · SVANEKE · SVENSTRUP · SÆBY
SØNDERBORG · THISTED · TÅRNBY · UGELBØLLE · VALLENSBÆK · VEJLE · VIBY · VIMMERSBØL · VIRRING · VIRUM · ÅKIRKEBY
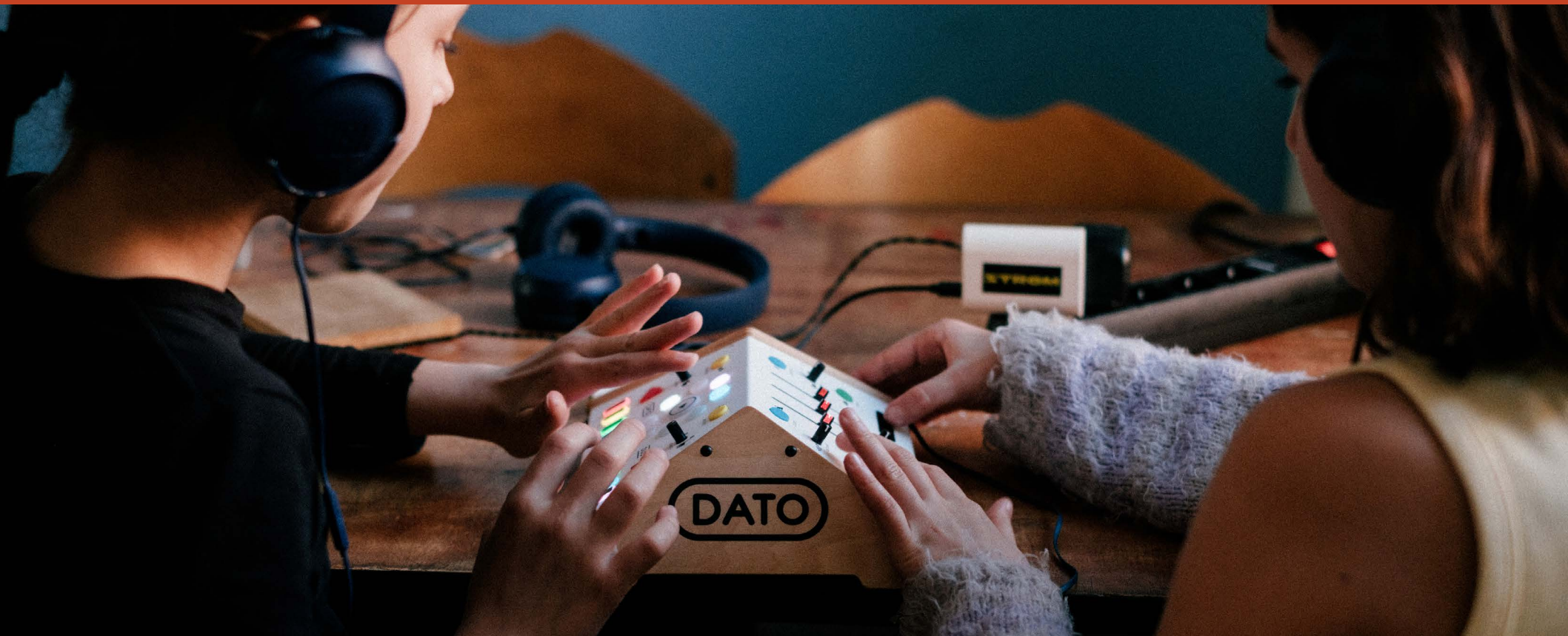
Jens Ramon
60545596 og stb@strm.dk